

**Uchwała Nr VI/42/2015
Rady Powiatu w Zwoleniu
z dnia 14 maja 2015 roku**

w sprawie przyjęcia Trzyletniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015 - 2017

Na podstawie art. 4 ust 1 pkt 3, 3a i 4 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013r. poz. 595 z późn. zm.) oraz art.180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn.zm.) Rada Powiatu w Zwoleniu uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Trzyletni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015 – 2017, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Zwoleniu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Okres obowiązywania trzyletniego powiatowego programu rozwoju systemu pieczy zastępczej w powiecie zwoleńskim opracowanego na lata 2012-2014 dobiegł końca. W związku z powyższym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu opracowało projekt nowego dokumentu – *„Trzyletni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015-2017”*

Program zawiera działania w zakresie rozwoju instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej. Zakładamy, że program w kilkuletniej perspektywie przyczyni się do ograniczania umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, jak również umożliwi powrót dzieci do rodzin biologicznych, co doprowadzi w konsekwencji do minimalizacji występowania sieroctwa społecznego.

Opracował:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu

*Trzyletni powiatowy program rozwoju
pieczy zastępczej w Powiecie
Zwoleńskim
na lata 2015-2017*

Zwoleń, 2015 rok

Spis treści:

I. Wstęp	3
II. Charakterystyka i analiza rodzin zastępczych w Powiecie Zwoleńskim	5
III. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim	7
IV. Cel Trzyletniego, powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej	9
V. Zadania Trzyletniego, Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015-2017	14
VI. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015-2017	15
VII. Beneficjanci programu	15
VIII. Realizatorzy programu	16
IX. Finansowanie programu	16
X.. Sposób monitorowania programu	17
XI. Podsumowanie	17

I. Wstęp

Podstawą opracowania „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017” jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.). Zgodnie z art. 180 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych powiatu należy opracowywanie i realizacja trzyletnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.

Każde dziecko potrzebuje szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych oraz środowiska rodzinnego. Dzieci mają prawo do szczęścia, miłości, zrozumienia, stabilnego środowiska wychowawczego, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań, pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia, ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej, a także do wyrażania swoich opinii, do zabawy i wypoczynku. Natomiast jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej stoją na straży przestrzegania praw najmłodszych członków społeczeństwa. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, a także skuteczna ochrona dzieci i zapewnienie im dostatecznej pomocy stanowią główny cel niniejszego programu.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Opieka nad rodziną i dzieckiem wykonywana w ramach systemu pieczy zastępczej musi być zgodna z podstawowymi zasadami prawa rodzinnego. Przede wszystkim powinna uwzględniać zasadę autonomii rodziny i prymatu rodziców w wychowaniu dzieci. Nadrzędnym celem pomocy ma być umożliwienie rodzinie wypełniania swoich funkcji. Pomoc zmierzająca do realizacji tego celu powinna mieć miejsce również wtedy, gdy istnieje potrzeba zorganizowania dla dziecka opieki zastępczej. Wówczas należy udzielić pomocy reintegracyjnej w celu odbudowy więzi rodzinnych, a umieszczenie dziecka poza rodziną powinno być postrzegane jako forma wsparcia tej rodziny.

Niniejszy dokument pozwoli zaplanować działania w zakresie profilaktyki opieki nad rodziną i dzieckiem oraz działania umożliwiające rozwój rodzinnych i instytucjonalnych form opieki zastępczej. Dokument ten ma również istotne znaczenie dla zapewnienia

specjalistycznego wsparcia dzieciom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Program zawiera również założenia do corocznych limitów rodzin zastępczych zawodowych.

Pieczą zastępczą sprawowaną jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza: spokrewniona, niezawodowa i zawodowa, w tym również zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
- rodzinny dom dziecka.

Natomiast instytucjonalna pieczę zastępczą sprawowana jest w formie:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Opracowując *Trzyletni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015 – 2017* Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleńsku wyznaczyło 3 główne cele, jakie chce osiągnąć przez realizację tego programu tj:

1. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.
3. Objęcie wsparciem usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Nasze działania chcemy koncentrować w następujących obszarach:

1. Poszukiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
2. Organizowanie szkoleń dla osób chcących zostać rodziną zastępczą.
3. Pomoc psychologiczna, pedagogiczna i prawna oraz objęcie wsparciem przez koordynatorów wszelkich form rodzinnej pieczy zastępczej;
4. Pełnienie funkcji opiekunów usamodzielnienia, pomoc w pisaniu i realizowaniu indywidualnych programów usamodzielnienia, pomoc rzeczowa i finansowa, umożliwienie zdobycia doświadczenia zawodowego i umiejętności społecznych poprzez udział w programach realizowanych ze środków EFS POKL;
5. Doskonalenie zawodowe kadr jednostek organizatora pieczy zastępczej i innych podmiotów w zakresie pomocy rodzinie i dziecku.

Adresatami programu są:

1. Dzieci wymagające opieki,
2. Rodziny zastępcze,
3. Rodzinny Dom Dziecka,
4. Placówki opiekuńczo – wychowawcze,
5. Usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek,
6. Pracownicy obsługujący system pieczy zastępczej,
7. Rodzice naturalni dzieci objętych systemem pieczy.

II. Charakterystyka i analiza rodzin zastępczych w Powiecie Zwoleńskim

Pieczka zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem, sprawowanej w przypadku niemożności zapewnienia jej przez rodziców biologicznych. Najczęstszą przyczyną umieszczenia dzieci poza środowiskiem rodziny jest kombinacja następujących czynników: alkoholizm połączony z chorobą psychiczną, śmierć czy pobyt w zakładzie karnym. Powody umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w latach 2012-2014 przedstawia następująca tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	2012r.	2013r.	2014r.
1.	Przemoc	0	0	0
2.	Alkoholizm	3	2	0
3.	Choroba psychiczna	2	0	0
4.	Śmierć rodziców	1	1	0
5.	Bezradność opiekuńczo - wychowawcza	0	0	0
6.	Pobyt rodziców za granicą	0	0	0
7.	Pobyt rodzica w zakładzie karnym	0	0	1
8.	Pozostawienie w szpitalu	0	1	0
9.	Inne	1	0	1

Źródło: PCPR Zwoleń

Ta sytuacja sprawia, że rodziny zagrożone kryzysem żyją często w trudnych warunkach przy maksymalnie obniżonych potrzebach życiowych. Konsekwencją czego jest umieszczenie dzieci w zastępczych formach opieki.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, obowiązującej od 01.01.2012 r. formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) Rodzina zastępcza:

- spokrewniona (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będącym wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);
- niezawodowa (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędącym wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);
- zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

2) Rodzinny dom dziecka.

Według stanu na dzień 31.12.2014r. na terenie Powiatu Zwoleńskiego funkcjonował jeden Rodzinny Dom Dziecka oraz ogółem 25 rodzin zastępczych, w tym:

- 14 rodzin zastępczych spokrewnionych;
- 10 rodzin zastępczych niezawodowych;
- 1 zawodowa rodzina zastępcza.

2.2 Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w Powiecie Zwoleńskim w latach 2012-2014

L.P.	Nazwa zadania	Liczba rodzin zastępczych		
		2012	2013	2014
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione, dzieci umieszczone w tych rodzinach (com. świadc. na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie)	12	14	14
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe, dzieci umieszczone w tych rodzinach (com. świadc. na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie)	13	12	10
3.	Jednorazowa pomoc w związku przyjęciem dziecka do rodz. zastępczej	1	0	0
4.	Osoby kontynuujące naukę - świadczenia comiesięczne wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze	26	28	24

5.	Jednorazowa pom. pieniężna - usamodzielnienie i zagospodarowanie pełnoletnich wychowanków z rodziny zastępczej/placówek opiekuńczo-wychowawczych	4	17	6
6.	Zawodowa Rodzina Zastępcza (com. świadc. na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie)	1	1	1
7.	Rodzinny Dom Dziecka (com. świadc. na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie)	1	1	1
8.	Jednorazowa pomoc pieniężna w związku z dofinansowaniem do wypoczynku	1	0	0

Źródło: PCPR Zwoleń

Kolejna tabela przedstawia rozmieszczenie rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zwoleńskiego z podziałem na gminy według stanu na dzień 31.12.2014r.

LP.	Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Zwoleń	14	21
2.	Kazanów	7	14
3.	Przyłęk	2	2
4.	Policzna	2	2
5.	Tczów	1	1
Razem:		26	40

Źródło: PCPR Zwoleń

III. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej

3.1 Na terenie Powiatu Zwoleńskiego nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo-wychowawcza. Dzieci z Powiatu Zwoleńskiego na podstawie porozumień są umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

3.2 Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w latach 2012-2014 na podstawie porozumień

L.p.	Placówka	Powiat	Ilość dzieci		
			2012	2013	2014
1.	Powiatowy Zespół Placówek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Siennie	Lipsko	6	4	4
2.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Stawie Kunowskim	Starachowice	1	2	2
3.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym	Opatów	7	7	7
4.	Dom Dziecka w Nowej Sarzynie	Leżajsk	0	3	3
5.	Placówka Socjalizacyjna „PANDA” w Kozienicach	Kozienice	0	0	2
RAZEM			14	16	18

Źródło: PCPR Zwoleń

3.3 Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej z innych powiatów na terenie Powiatu Zwoleńskiego w latach 2012-2014 na podstawie porozumień

L.p.	Powiat pochodzenia rodziny zastępczej	Ilość dzieci		
		2012	2013	2014
1.	Zabrze	1	1	1
2.	Jastrzębie Zdrój	1	1	1
3.	Końskie	2	2	2
4.	Miasto - Radom	1	1	1
RAZEM		5	5	5

Źródło: PCPR Zwoleń

3.4. Liczba dzieci z terenu Powiatu Zwoleńskiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w latach 2012-2014 na podstawie porozumień

Lp.	Powiat, na którym przebywa dziecko	Ilość dzieci		
		2012	2013	2014
1.	Radom	1	1	1
2.	Miasto - Radom	2	1	1
3.	Przysucha	0	0	2
	Razem	3	2	4

Źródło: PCPR Zwoleń

IV. Cel Trzyletniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej

Głównym celem *Trzyletniego programu pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015-2017* jest rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem jej rodzinnych form.

4.1. Cele szczegółowe Trzyletniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej

1. Organizowanie systemu rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej

Uzasadnienie:

Zastępcze rodzinne formy opieki są najlepszym rozwiązaniem w przypadku, gdy dziecko pozbawione jest możliwości rozwoju w swojej rodzinie. Wychowanie w warunkach rodzinnych umożliwia wszechstronne przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia.

1) Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej:

- a) rozwój partnerstwa z ośrodkami terenowymi pomocy społecznej na rzecz przepływu informacji dotyczących rozwiązywania problemów społecznych, w tym wsparcia pieczy zastępczej i rodzin biologicznych;
- b) ocena sytuacji dziecka umieszczonego w rodz. zast. oraz w rodzinnych domach dziecka;
- c) ocena rodziny zastępczej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka;
- d) wypłacanie przysługujących świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka;
- e) realizacja planu pracy z rodziną lub gdy jest to możliwe dążenie do przysposobienia dziecka;

- f) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych;
- g) przygotowanie dziecka do godnego samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowalnych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- h) organizowanie kampanii informacyjno-promocyjnych i promowanie idei dotyczących rodzicielstwa zastępczego;
- i) podejmowanie działań w zakresie pomocy wolontariuszy dla realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej.

Wskaźniki monitorowania:

1. Liczba ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodz. zast. i w rodzinnych domach dziecka,
2. Liczba ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.
3. Wysokość środków finansowych dotyczących świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka,
4. Ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka,
5. Ilość nowotworzonych rodzin zastępczych,
6. Limit nowotworzonych rodzin zastępczych zawodowych:
W roku 2015- 1 rodzina, w roku 2016 - 2 rodziny, w roku 2017 – 3 rodziny,
7. Ilość powołanych nowych rodzinnych domów dziecka,
8. Liczba pozyskanych wolontariuszy.

2). Organizowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej

- a) powołanie placówek wsparcia dziennego;
- b) finansowanie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- c) powoływanie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego przeznaczonych dla dzieci ze specyficznymi trudnościami wychowawczymi lub edukacyjnymi;
- d) powołanie placówki opiekuńczo-wychowawczej na około 14-cioro dzieci pochodzących z terenu Powiatu Zwoleńskiego;

Wskaźniki monitorowania:

1. Ilość nowotworzonych placówek wsparcia dziennego,

2. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na finansowanie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
3. Ilość dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
4. Ilość nowotworzonych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
5. Ilość nowotworzonych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego,
6. Ilość alimentowanych rodziców naturalnych i wysokość środków z tego tytułu.

2. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom zastępczym:

- a) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- b) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, rodzin pomocowych, dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, dyrektorów rodzinnych domów dziecka;
- c) organizowanie wsparcia dla rodzicielstwa zastępczego poprzez grupy wsparcia, specjalistycznego poradnictwa;
- d) współpraca z ośrodkiem adopcyjnym w tym zgłoszenia dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w celu pozyskania rodzin przysposabiających;
- e) tworzenie rodzin wspierających;
- f) tworzenie rodzin pomocowych.

Wskaźniki monitorowania:

1. Ilość organizowanych szkoleń,
2. Ilość przeszkolonych rodzin, dyrektorów i kandydatów na nich,
3. Ilość dzieci przysposobionych,
4. Ilość godzin pracy specjalistycznego poradnictwa,
5. Ilość rodzin wspierających,
6. Ilość rodzin pomocowych.

3. Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych

- a) pomoc finansowa na kontynuowanie nauki dla osób opuszczających rodziny zastępcze jak i placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- b) pomoc finansowa na usamodzielnienie dla osób opuszczających rodziny zastępcze jak i placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- c) pomoc na zagospodarowanie;

- d) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia;
- e) praca socjalna z osobami usamodzielnianymi w zakresie zatrudnienia, w tym pomoc przy wyborze odpowiedniej ścieżki społeczno-zawodowej, umożliwienie udziału w projektach realizowanych przez PCPR (nieodpłatna możliwość korzystania z kursów, szkoleń, doradztwa zawodowego, doradztwa psychologicznego).

Wskaźniki monitorowania:

1. *Wysokość pomocy finansowej przeznaczonej na kontynuowanie nauki, usamodzielnianie i zagospodarowanie osób opuszczających rodziny zastępcze jak i placówki opiekuńczo-wychowawcze,*
2. *Ilość usamodzielnionych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze.*

4. Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym:

- a) działania wspierające funkcje rodziny naturalnej mające na celu odzyskanie zdolności do prawidłowego funkcjonowania w celu powrotu dzieci do rodziny naturalnej;
- b) wzmacnianie więzi rodzinnych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi;
- c) tworzenie warunków do specjalistycznego wsparcia w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego rodziny biologicznej;
- d) współpraca z ośrodkami terenowymi pomocy społecznej na rzecz edukacji, szkoleń, spotkań konsultacyjnych, terapii rodzin biologicznych, w celu odbudowania ich funkcji i roli opiekuńczo-wychowawczej;
- e) wspieranie pracy asystenta rodziny;
- f) dochodzenie należności od rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wyznaczniki monitorowania:

1. *Ilość dzieci, które powróciły do rodzin naturalnych z pieczy zastępczej,*
2. *Ilość alimentowanych rodziców naturalnych i wysokość środków z tego tytułu.*

5. Doskonalenie zawodowe kadr w zakresie pomocy dziecku i rodzinie:

- a) zatrudnienie asystentów rodzinnych;
- b) zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
- c) realizacja zadań wynikających z programów rządowych;

- d) współpraca z terenowymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- e) współpraca z sądami oraz z innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
- f) współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin zastępczych i biologicznych;
- g) zapewnienie poradnictwa rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- h) szkolenie pracowników ośrodków pomocy społecznej i specjalistów pracujących z rodzinami zastępczymi, rodzinnymi domami dziecka i pełnoletnimi wychowankami.

Wskaźniki monitorowania:

1. Ilość zatrudnionych asystentów rodzinnych,
2. Ilość zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
3. Ilość uczestników szkolenia,
4. Liczba przeszkolonych podmiotów,
5. Ilość zrealizowanych programów rządowych.

4.2. Potrzeby powiatu zwoleńskiego w zakresie pieczy zastępczej

1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego, celem pozyskiwania kandydatów do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w zakresie wynikającym z przyszłych zadań.
3. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych w powiecie zwoleńskim.
4. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych w powiecie zwoleńskim.
5. Utworzenie wśród istniejących rodzin zastępczych, rodzin pełniących funkcję rodzin pomocowych.
6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych zawodowych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z pełnionych funkcji, zabezpieczenia potrzeb dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz przeciwdziałających zjawisku wypalenia zawodowego.
7. Organizowanie i wspieranie rozwoju grup wsparcia dla rodzin zastępczych.

8. Tworzenie i realizacja programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz organizowanie szkoleń dostosowanych do indywidualnych potrzeb usamodzielnianych.
9. Nawiązanie i utrzymywanie współpracy z osobami i instytucjami wspierającymi, celem pozyskiwania wolontariuszy współpracujących z Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rzecz rodzin zastępczych.
10. Organizowanie lub udostępnianie rodzinom zastępczym specjalistycznej pomocy i wsparcia pedagogicznego, psychologicznego lub uzależnionego od indywidualnych potrzeb rodziny i dziecka, a także poradnictwa prawnego.

V. Zadania Trzyletniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015-2017

- 1) Organizowanie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Zatrudnienie zgodnie z ustawą, wymaganej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 3) Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 4) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 5) Przyznawanie świadczeń na miesięczne utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych,
- 6) Zapewnienie środków na wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych,
- 7) Zapewnienie środków na dofinansowanie do wypoczynku dzieci w wieku 6-18 lat,
- 8) Pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych,.
- 9) Przyznawanie jednorazowych świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z przyjmowaniem dziecka,
- 10) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób prowadzących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 11) Prowadzenie naboru kandydatów i kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 12) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 13) Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenia ich kwalifikacji,

- 14) Współpraca z terenowymi ośrodkami pomocy społecznej w tym z Zespołami Interdyscyplinarnymi w zakresie pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- 15) Współpraca z Sądami oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- 16) Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin zastępczych i biologicznych,
- 17) Zapewnienie środków na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- 18) Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych,
- 19) Zapewnienie zgodnie z ustawą środków na przeprowadzenie remontu, środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- 20) Dochodzenie należności od rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej,
- 21) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację programu.

VI. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015-2017

Rok	Liczba rodzin zawodowych (w ujęciu wzrostowym)
2015	1
2016	2
2017	3

VII. Beneficjenci programu

Beneficjentami *Trzyletniego programu pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015-2017* będą:

- rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka,
- dzieci przebywające w pieczy zastępczej,
- osoby usamodzielniane,
- kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz rodzinnego domu dziecka,
- rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,

- rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.

VIII. Realizatorzy programu

Realizatorem *Trzyletniego programu pieczy zastępczej w Powiecie Zwolenkim na lata 2015-2017* jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu we współpracy z :

- terenowymi ośrodkami pomocy społecznej,
- Sądami, Kuratorami,
- Policją
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- Ośrodkiem Adopcyjnym
- rodzinami zastępczymi,
- rodzinami pomocowymi
- rodzinami naturalnymi,
- organizacjami pozarządowymi, Kościołami i związkami wyznaniowymi.

Efekty *Trzyletniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zwolenkim na lata 2015-2017* będą sprawdzane poprzez:

- rozmowy, obserwacje, wizytacje,
- monitorowanie środowiska,
- wizyty w rodzinach zastępczych,
- wywiady środowiskowe w rodzinach biologicznych,
- monitorowanie losów usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

IX. Finansowanie programu

Źródłem finansowania *Trzyletniego programu pieczy zastępczej w Powiecie Zwolenkim na lata 2015-2017* są środki finansowe pochodzące z :

- budżetu Powiatu Zwolenkiego,
- budżetu Państwa,
- budżetu samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy,
- odpłatności rodziców biologicznych,
- pozyskane w ramach PO KL, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

X. Sposób monitorowania programu

Koordynatorem *Trzyletniego programu pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015-2017* jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu. Program jest spójny z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Zwoleńskiego na lata 2014-2020.

Trzyletni program pieczy zastępczej w Powiecie Zwoleńskim na lata 2015-2017 monitorowany będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy działań ujętych w programie. Informacje na temat realizacji programu przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu.

XI. Podsumowanie

Przedstawiony program zawiera plan działań na lata 2015-2017 w zakresie pieczy zastępczej. Adresatami programu są dzieci przebywające w pieczy zastępczej, rodziny zastępcze, pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej a także pracownicy realizujący zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z punktu widzenia potrzeb dziecka rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym ważny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka, a stwarzane przez nią możliwości dają podopiecznym poczucie więzi i doświadczenie niezmiernie ważne dla jego rozwoju. Praca z rodziną, powinna być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka. Podstawową przyczyną umieszczenia dzieci w różnych formach opieki zastępczej jest brak realnej pomocy rodzinie poddanej całkowitej marginalizacji lub rodzinie w kryzysie. Zatem istotą proponowanych rozwiązań jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Działania podejmowane w ramach tego programu powinny zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony szybki do niej powrót dla tych dzieci, które z uwagi na ich dobro, okresowo musiały zostać umieszczone poza rodziną.

